

یک انقلاب ذهنی

| روشنگری رادیکال و خاستگاه‌های فکری دموکراسی مدرن | جان اتان ایسرائیل | مزدا موحد |

www.ketab.ir

www.ketab.ir

سرشناسه: ایزرائیل، جانانان اروین، ۱۹۴۶ م. (Israel, Jonathan I. (Jonathan Irvine))
عنوان و نام پدیدآور: یک انقلاب ذهنی: روشنگری رادیکال و خاستگاه‌های فکری دموکراسی مدرن / جانانان ایزرائیل؛ ترجمه مزدا موجد

مشخصات نشر: تهران: بیدگل، ۱۴۰۲

مشخصات ظاهری: ۲۲۹ ص؛ ۲۱/۵×۱۴/۵ س.م.

شابک: ۱-۹۹-۳۱۳-۶۲۲-۹۷۸

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

یادداشت: عنوان اصلی: A Revolution of the Mind: Radical Enlightenment and the Intellectual Origins of Modern Democracy, 2010

عنوان دیگر: روشنگری رادیکال و خاستگاه‌های فکری دموکراسی مدرن

موضوع: علوم سیاسی -- اروپا -- تاریخ -- قرن ۱۸ م

موضوع: Political Science -- Europe -- History -- 18th century

موضوع: روشنگری

موضوع: Enlightenment

موضوع: دموکراسی -- تاریخ -- قرن ۱۸ م

موضوع: Democracy -- History -- 18th century

شناسه افزوده: موجد، مزدا، ۱۳۴۷ -، مترجم

رده‌بندی کنکره: JAA۴

رده‌بندی دیویی: ۳۲۱/۸

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۹۰۰۷۱۳۷

A Revolution of the Mind

Radical Enlightenment and the Intellectual
Origins of Modern Democracy

Jonathan Israel

Mazda Movahed

www.ketab.ir

یک انقلاب ذهنی

روشنگری رادیکال و خاستگاه‌های فکری دموکراسی مدرن

جانانان ایزرائیل

ترجمه مزدا موحد

ویراستار: سمیرا فرهادی

نمونه خوان: میترا سلیمانی

مدیر هنری و طراح گرافیک: سیاوش تصاعدیان

مدیر تولید: مصطفی شریفی

چاپ اول، تابستان ۱۴۰۲، تهران، ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۳۱۳-۰۹۹-۱

بدگول | نشر بدگول | Bidgol Publishing co.

تلفن انتشارات: ۲۸۴۲۱۷۱۷

فروشگاه: تهران، خیابان انقلاب، بین ۱۲ فروردین و فخر رازی، پلاک ۱۲۷۴

تلفن فروشگاه: ۶۶۴۶۳۵۴۵، ۶۶۹۶۳۶۱۷

bidgol.ir

همه حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است.

www.ketab.ir

۷	مقدمه
۱۵	یک انقلاب ذهنی
۱۷	فصل اول: پیشرفت و دو راهکار متعارض روشنگری برای بهبود وضع دنیا
۴۷	فصل دوم: دموکراسی یا سلسله مراتب اجتماعی؟ شکاف سیاسی
۹۱	فصل سوم: مسئله برابری و نابرابری: ظهور علم اقتصاد
۱۱۵	فصل چهارم: نقد روشنگری بر جنگ و جست وجوی «صلح پایدار»
۱۳۷	فصل پنجم: تعارض میان دو نحله فلسفه اخلاق
۱۷۱	فصل ششم: ولتر در برابر اسپینوزا: روشنگری به مثابه دوگانگی بنیادین نظام های فلسفی
۱۸۹	فصل هفتم: نتیجه گیری
۲۰۵	یادداشت ها

مقدمه

در سال‌های اخیر، تاریخ‌دانان و فیلسوفان برای کشف مراحل اصلی و تاریخ عمومی روشنگری رادیکال پیشرفت چشمگیری داشته‌اند. در واقع، روشنگری رادیکال در آغاز جنبش فکری مخفیانه‌ای بود که در اولین مرحله (اواخر قرن هفدهم) تقریباً کاملاً از سطح عامه پنهان بود. این جنبش فکری رادیکال در مخالفت با جریان غالب و میانه‌رو روشنگری در اروپا و آمریکا به بلوغ رسید و در دهه‌های ۱۷۷۰، ۱۷۸۰ و ۱۷۹۰، یعنی دوران انقلاب‌های آمریکا، فرانسه، بریتانیا، ایرلند و هلند و همچنین در محافل اپوزیسیون دموکراسی خواه زیرزمینی آلمان، اسکاندیناوی، آمریکای لاتین و دیگر مناطق دنیا علنی شد. امروزه، بسیاری روشنگری رادیکال را جریانی فکری (و در نهایت، کنشی سیاسی) می‌دانند که در پایه‌گذاری ارزش‌ها و آرمان‌های بنیادین مردم‌سالاری و برابری خواهی جهان مدرن نقش اصلی را ایفا کرد.

روشنگری رادیکال مجموعه‌ای از اصول بنیادی است که می‌شود آنها را بدین ترتیب خلاصه کرد: مردم‌سالاری؛ برابری نژادی و جنسیتی؛ آزادی فردی انتخاب سبک زندگی؛ آزادی مطلق اندیشه، بیان و مطبوعات؛ حذف مرجعیت دینی از روند قانون‌گذاری و آموزش و جدایی کامل کلیسا از دولت. این جریان فکری هدف دولت را - به مثابه حکومتی کاملاً سکولار - توسعه منافع دنیوی

اکثریت و جلوگیری از سلطه اقلیت ذی نفع در روند قانون گذاری می داند. مهم ترین اصل روشننگری این است که همه انسان ها فارغ از نوع عقیده یا گروه دینی، اقتصادی و قومیتی که به آن تعلق دارند، نیازهای اساسی، حقوق و منزلت یکسانی دارند و در نتیجه، باید با همه یکسان و بر مبنای برابری رفتار کرد و همه، چه سیاه، چه سفید، زن یا مرد، مذهبی یا بی دین سزاوارند که دولت و قانون منافع و خواسته های شخصی شان را محترم بشمارد. فراگیر بودن این اصل، در این ادعا نهفته است که همه انسان ها، بدون استثنا، حق دارند به روش خود جوای خوشبختی باشند، هرطور که صلاح می دانند بیندیشند و سخن بگویند، و هیچ کس، از جمله کسانی که دیگران را متقاعد می کنند که برگزیده خداوندند تا سرور، حاکم یا راهنمای معنوی مردم باشند، حق ندارد حقوقی را که متعلق به همه زنان و مردان است انکار یا از آنها سلب کند.

این اصول که پیش از انقلاب آمریکا در هیچ جای جهان اقبال عام نداشت — و در دهه های پس از ۱۹۶۶ نیز به برده داری همچنان ادامه داشت و بسیاری از سفیدپوستان مانند سیاهان و سرخپوستان از حق رأی و مشارکت سیاسی محروم بودند، در آن کشور نیز هرگز به درستی اجرا نشد. امروزه نیز در جوامع و دولت های بیشتر مناطق دنیا فقط تا حدی و به صورت گریشی پذیرفته شده اند. اما، با وجود پایه های متزلزل این اصول در بیشتر جوامع، سرانجام پس از ۱۹۴۵ ارزش های دموکراسی محور بنیادین در بسیاری از مناطق جهان پیروز شد. طی مبارزه با فاشیسم و استالینیسم و به ویژه پس از پایان جنگ جهانی دوم و آغاز استعمارزدایی (از اواخر دهه ۱۹۴۰)، مردم سالاری غیرمستقیم مدرن و برابری در پیشگاه قانون عمدتاً در نهادهای حقوقی و قانون گذاری نهادینه شد و پایه هایش، علاوه بر اروپای غربی، آمریکا و گستره جهان انگلیسی زبان، از اواخر دهه ۱۹۴۰ به بعد، برای نخستین بار در چند کشور کلیدی آسیایی، به ویژه هند و ژاپن، دست کم در حوزه سیاست، قانون و آموزش رسمی مصوب مستحکم شد.